

นวัตกรรมในอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์แห่งอนาคต

น.ท.อิสระ อมตะชีวะ

ฝ่ายวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

ฉบับแก้ไขวันที่ 18 มี.ค.62

โครงการหลักด้านการทหาร (Defence Programmes) มักจะได้รับการกล่าวถึงโดยตรงไปยังผลลัพธ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่จะนำเข้าประจำการในเหล่าทัพ มีการพรรณนาว่าระบบ (Systems) แพลตฟอร์ม (Platforms) หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องจะช่วยสนับสนุนปฏิบัติการทางทหารทั่วโลกได้อย่างไร แต่ถึงกระนั้นตัวแทนเจ้าหน้าที่ทหาร นักกฎหมาย และผู้สื่อข่าวก็ไม่ได้กล่าวอ้างอิงไปถึงว่า หลากหลายนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในระดับโรงงานผลิตนั้นสามารถสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์ให้แก่ทหารนักรบ (Warfighters) ได้อย่างไรและมีผลดีคุ้มค่าเพียงไร ปัจจุบันนวัตกรรมในอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ก้าวหน้าไปอย่างมาก เทคโนโลยีที่โดดเด่นมีตั้งแต่ การพิมพ์ต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ (3-D Printing) การใช้สายพานการผลิตแบบอัตโนมัติ ตลอดจนเชื่อมโยงไปถึงการนำเข้าใช้โมเดลการผลิตเชิงพาณิชย์ของ Henry Ford

สายงานการส่งกำลังบำรุงทางทหารต้องมีการปรับตัวให้ก้าวทันยุคสมัย เพื่อลดต้นทุน ปรับปรุงประสิทธิภาพ และส่งมอบผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่มีคุณภาพดีกว่าที่ผ่านมาให้แก่ประเทศลูกค้าทั่วโลก กท.สหรัฐฯ ได้ต้อนรับแนวคิดนวัตกรรมใหม่ในกระบวนการผลิตยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ โดยนำแบบอย่างสายการผลิตในอุตสาหกรรมของภาคพลเรือนเข้ามาปฏิบัติ บริษัทเอกชนในสหรัฐฯ ได้เข้ามามีบทบาทในการผลิตยุทโธปกรณ์ให้กับ กท.สหรัฐฯ เพิ่มมากขึ้นทุกวัน ตัวอย่างเช่น บริษัท Spirit AeroSystem ซึ่งผลิตโครงสร้างเครื่องบิน มีรายได้หลักร้อยละ 3-5 จากการสร้างชิ้นงานให้แก่เหล่าทัพสหรัฐฯ ยิ่งไปกว่านั้นผู้บริหารระดับสูงของ Spirit AeroSystem คาดการณ์ว่าในอนาคตรายได้หลักจากชิ้นงานที่ผลิตให้กับเหล่าทัพสหรัฐฯ จะขยายเพิ่มจำนวนเป็นร้อยละ 15-20

สหรัฐฯ เองนั้นตั้งแต่ในอดีตมีศักยภาพการรบที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งได้ก็เพราะว่าสามารถทำการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้ในจำนวนที่มากกว่าประเทศคู่แข่งเป็นอย่างมาก ในความต้องการอาวุธยุทโธปกรณ์คุณภาพสูง ประกอบกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญเติบโตขึ้นมาตามลำดับ ได้กำหนดคະເຄນท์ว่าก่อนที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ใด ๆ ออกมาจะต้องทำการสร้างต้นแบบ (Prototypes) ขึ้นเสียก่อน แต่ในโลกธุรกิจนั้นมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกันนักที่ว่า ผู้เล่นในอุตสาหกรรมผลิตไม่มีเวลาสำหรับการออกแบบและดำเนินการผลิตที่เพียงพอ แนวคิดในการที่ต้องสร้างต้นแบบขึ้นเสียก่อนที่จะมีการสร้างยุทโธปกรณ์จริงขึ้นใช้งานใน กท.สหรัฐฯ นั้นจึงเริ่มจะกลายเป็นความคิดเห็นที่เก่าล้าสมัยเกินไปเสียแล้ว ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นจริงไปเสียทุกกรณี ดังเช่น โครงการสร้างอากาศยานไร้คนขับนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างต้นแบบก่อนและยังคงมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ แต่หากจะสร้างต้นแบบเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์นั้น ในกรณีนี้ไม่มีความคุ้มค่าต่อทั้งเวลาและงบประมาณที่ต้องเสียไป

ออสเตรเลียก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีความคิดเห็นว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของออสเตรเลียนั้น ไม่มีความจำเป็นต้องเน้นย้ำไปที่การสร้างต้นแบบด้วยตัวเอง ด้วยเหตุที่ว่ารัฐบาลออสเตรียเล็งเห็นความเป็นจริงที่ว่า หากประเทศของตนจะเข้าแข่งขันเป็นผู้ผลิตและผู้ให้บริการหลักในสงครามการค้าอาวุธยุทโธปกรณ์ในตลาดโลกที่เข้มข้นนั้นมีความเป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุนี้ออสเตรเลียจึงต้องการเพียงที่จะมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในระบบการส่งกำลังบำรุงระดับโลก (Global Supply Chain) ที่รุ่งเรืองอยู่แล้วของสหรัฐฯ และกลุ่มประเทศยุโรปโดยการให้กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศออสเตรเลียเข้าร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ (Business Partners) กับกลุ่มบริษัทผู้ผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์นานาชาติ (Multinational Defence Companies หรือเรียกว่า Primes) ที่เป็นผู้สร้างต้นแบบที่มีมาตรฐานซึ่งได้รับการยอมรับเป็นสากล แล้วสอดแทรกผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับจากยักษ์ใหญ่ทั้งสองในวงการ Global Supply Chain ที่กล่าวถึงข้างต้น ให้เข้าไปมีส่วนแบ่งการตลาดในระบบการส่งกำลังบำรุงระดับโลก เพื่อเป็นการสร้างงานให้แก่พลเมืองออสเตรเลียและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของออสเตรเลีย โดยไม่จำเป็นต้องทำการตลาดและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์เอง

ตัวอย่างแนวคิดของสหรัฐฯ และออสเตรเลียสามารถทำให้วิเคราะห์ได้ว่า ความจำเป็นในการสร้างต้นแบบก่อนสร้างผลิตภัณฑ์จริงนั้น ควรพิจารณาตามความเหมาะสม นอกจากนี้ หากเป็นไปได้ผลิตภัณฑ์ที่จะสร้างต้องมีความพร้อมในการใช้งานได้ทั้งสำหรับภาคทหารและพลเรือน (Dual Use) เพื่อให้สามารถบูรณาการใช้ประโยชน์จากระบบโครงสร้างพื้นฐานทางอุตสาหกรรมของกลุ่มบริษัทเอกชน ให้เข้ามาช่วยในกระบวนการผลิตยุทโธปกรณ์ เพราะว่าการสนับสนุนให้ใช้นวัตกรรมใหม่ในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ให้แก่ทหารนักรบ (Warfighters) ได้ใช้งานในราคาที่ถูกลง คุณภาพดี มีปริมาณมาก และผลิตได้อย่างรวดเร็วก็เป็นหนึ่งในความประสงค์หลักที่สำคัญของเหล่าทัพทั่วโลก

รูปที่ 1 P-8A Poseidon ในสายการผลิตของเอกชนเพื่อส่งมอบให้ ทร.สหรัฐฯ

ตามที่ได้อธิบายมาแล้วในข้างต้นว่า ชัยชนะในสงครามของสหรัฐฯ ส่วนมากสืบเนื่องมาจากความสามารถในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้มากกว่าประเทศข้าศึก แต่ปัญหาที่สหรัฐฯ กำลังเผชิญหน้าอยู่ในปัจจุบันคือแพลตฟอร์ม ระบบอาวุธ และยุทโธปกรณ์หลัก ๆ นั้นพึ่งพาแหล่งการผลิตใหญ่เพียงแหล่งเดียว การทำสงครามกับผู้ก่อการร้าย ISIS ในเรื่องประเด็นความขัดแย้งบริเวณพื้นที่ยุโรปและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกทำให้ยุทโธปกรณ์ในคลังแสงพร้อมใช้งานของ ทอ.สหรัฐฯ ลดจำนวนลงอย่างมาก

การสูญเสียตำแหน่งการเป็นผู้นำในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ไม่สามารถแก้ไขได้โดยการพึ่งพานวัตกรรมใด ๆ ได้เพียงลำพัง ยังต้องได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งจากทางทหารและพลเรือน อนาคตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสหรัฐฯ ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของบริษัทผู้ผลิตยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยีอวกาศที่จะเป็นผู้นำในการสร้าง “โรงงานผลิตแห่งอนาคต” หรือ Factory of the Future (FoF) นวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่จะถูกนำมาใช้ ได้แก่ การออกแบบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ขั้นสูง การผลิตที่ควบคุมด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งระบบจำลองเสมือนจริงเพื่อใช้ในการฝึกฝนเจ้าหน้าที่ หุ่นยนต์โรงงานอเนกประสงค์ การพิมพ์ต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เทคนิคการผลิตแบบเพิ่มเนื้อ เครื่องมืออัจฉริยะ Big Data และปัญญาประดิษฐ์ เมื่อมีการใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีขั้นสูงในโรงงานผลิตแห่งอนาคตแล้ว ระบบการส่งกำลังบำรุงแห่งอนาคต (Supply Chain of the Future) ก็ต้องได้รับการปรับปรุงให้พัฒนาให้ใช้ระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงด้วยเช่นกัน

บริษัทผู้ผลิตยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยีอวกาศในสหรัฐฯ ได้ทำการลงทุนในนวัตกรรมเทคโนโลยีและเทคนิคการผลิตเพื่อก้าวไปสู่การก่อตั้งโรงงานผลิตแห่งอนาคตแล้ว ตัวอย่างแรกคือ Lockheed Martin ที่สายการผลิต Fort Worth ซึ่งทำการผลิตเครื่องบินรบ F-35 Joint Strike Fighter และอีกตัวอย่างคือ สายการผลิตเฮลิคอปเตอร์ของ Bell Helicopter ที่ออกแบบทำการผลิตเครื่องบินแบบ Tilt-rotor V-280 Valor (Future Vertical Lift: FVL) ก็มีส่วนช่วยในการผลักดันให้โครงการสร้างโรงงานผลิตแห่งอนาคตเป็นจริงขึ้นมา โรงงานผลิตแห่งอนาคตคาดหวังว่าในยามสงบจะสามารถผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ออกจำหน่าย ในราคาที่ลูกค้ามีศักยภาพในการจัดหาได้ และในยามสงครามให้มีความสามารถในการผลิตได้ในปริมาณมาก ความอ่อนตัวของโรงงานผลิตแห่งอนาคตจะอนุญาตให้มีการปรับแต่งแพลตฟอร์มให้เหมาะสมกับข้อมูลการยุทธที่ได้รับ อีกทั้งยังสนับสนุนการจำลองเสมือนจริงและเทคนิคอื่น ๆ เพื่อช่วยเร่งความเร็วในการฝึกฝนเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการ DoD Manufacturing Institutes ของสหรัฐฯ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องด้วยเช่นกันว่า ต้องผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ให้ทันกาลเมื่อพลรบต้องการใช้งาน และต้องผลิตได้ปริมาณมากพอตามต้องการ ที่สำคัญไปกว่านั้นต้องผลิตได้ในต้นทุนราคาที่ยอมรับได้ เพราะปัจจัยเหล่านี้ส่งผลไปยังปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเศรษฐกิจและความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ เพื่อให้สหรัฐฯ เพิ่มศักยภาพในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ได้ดียิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้าง “ความจำเป็นทางอุตสาหกรรม” ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน และเนื่องจาก

เทคโนโลยีขั้นสูงจะไม่มีค่าพิเศษใด ๆ เลยต่อทหารนักรบ (Warfighters) หากไม่มีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ใช้งานได้จริง สิ่งใดก็ตามที่การตลาดสร้างผลิตภัณฑ์ให้ออกจำหน่ายได้ (มี Strong Commercial Pull) จะเข้าสู่แผนการผลิตที่มีบทบาทต่อไปในอนาคต

นวัตกรรมหนึ่งซึ่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) ได้นำเข้ามาช่วยในสายการผลิตยานยนต์ทางทหาร คือ โมเดลการผลิตเชิงพาณิชย์ของ Henry Ford ปัจจุบันโรงงานผลิตยานยนต์ทางทหารของ UAE ที่ดำเนินกิจการด้านโรงงานผลิตในรูปแบบของโรงงานเอกชนขนาดใหญ่ทั่วไปที่ปฏิบัติไปตามปกติ แต่ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านกระบวนการผลิตคือยานยนต์ทางทหาร ทั้งนี้ฝ่ายผู้ประกอบการธุรกิจอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารได้เปลี่ยนไปใช้ สายการผลิตตามแบบอย่างการผลิตสินค้าในปริมาณมากสำหรับลูกค้าเอกชนทั่วไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ระบบสายพานการผลิตยุทโธปกรณ์มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ช่วยลดต้นทุนในการผลิต นอกจากนี้เวลาที่เคยสูญเสียไปในการใช้แรงงานมนุษย์ รวมทั้งเวลาในการรอคอยอะไหล่ก็ลดลงมาก ข้อดีเหล่านี้มีส่วนช่วยอย่างมากต่อศักยภาพการแข่งขันในตลาดยานยนต์ทางทหารที่มีบริษัทคู่แข่งเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ

บริษัทผู้ประกอบการธุรกิจผลิตยานยนต์ทางทหาร เช่น NIMR Automotive จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตยานยนต์ทางทหาร จากรูปแบบเดิมในสภาพของโรงงานผลิตทางทหารที่ล้าสมัย ให้กลายเป็นโรงงานที่ใช้สายการผลิตอัตโนมัติเชิงพาณิชย์ โรงงานผลิตยานยนต์ทางทหารของ NIMR Automotive ในเมืองอาบูดาบี มีสายพานการผลิตทั้งหมด 3 สาย มีศักยภาพในการผลิตยานยนต์ทางทหารที่ผ่านการทดสอบและพร้อมส่งมอบให้แก่ลูกค้าได้มากที่สุดถึงวันละ 5 คัน แต่ถึงแม้ว่าจะนำระบบที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิตยานยนต์ทางทหาร UAE ก็ยังมีความต้องการที่จะพัฒนาแรงงานที่มีทักษะสูงให้กับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตน เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างทรัพยากรบุคคลให้สามารถรองรับกับเศรษฐกิจโลกในยุคหลังธุรกิจน้ำมัน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 UAE ได้ริเริ่มความร่วมมือเพื่อให้ได้รับการชดเชยทางยุทธพาณิชย์ (UAE Offset Programme) กับบริษัทคู่สัญญานานาชาติ ทำให้ในปัจจุบัน UAE มีความมั่นใจในศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของตนเอง จนสามารถประกาศออกมาเมื่อปี พ.ศ.2560 ว่า NIMR Automotive ได้รับสัญญาจ้าง 3 ฉบับเพื่อผลิตยานเกราะจำนวน 1,750 คัน สำหรับเข้าประจำการในเหล่าทัพของ UAE

รูปที่ 2 การใช้หุ่นยนต์ในระบบสายพานการผลิตอัตโนมัติของ BMW

การสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงที่ได้รับอานิสงส์มาจากการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการเข้าร่วมโครงการชดเชยทางยุทธพาณิชย์ ทำให้สหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์สามารถสร้างศักยภาพในการให้บริการซ่อมบำรุง บริการตรวจดามระยะ สนับสนุนอะไหล่ และการฝึกฝนเจ้าหน้าที่ช่างยนต์อย่างต่อเนื่อง เหตุผลดังกล่าวสร้างความมั่นใจให้กับประเทศลูกค้าว่ายานยนต์ทางทหารที่จัดซื้อจาก UAE จะได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีแม้ในภายหลังการส่งมอบ

จากตัวอย่างการใช้นวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ในระดับโรงงานผลิตทั้งจากสหรัฐฯ และ UAE สามารถวิเคราะห์ออกมาได้ว่า อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศที่พัฒนาแล้วได้เริ่มนำเอานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการผลิตแบบเชิงพาณิชย์ที่เคยปฏิบัติอยู่แต่ในแวดวงของกลุ่มบริษัทเอกชน เข้ามาใช้เพื่อการสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารให้สามารถผลิตให้ได้ปริมาณมากในระยะเวลานับสั้น มีคุณภาพที่ดี และในต้นทุนราคาการจัดหาที่เป็นไปได้ อีกทั้งฝั่งผู้ประกอบการธุรกิจผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ยังได้ทำการเน้นย้ำให้ใช้นวัตกรรมใหม่ที่สร้างเทคนิคหรือเทคโนโลยีในการผลิตให้ได้ชิ้นงานจำนวนมากแต่เปรียบพร้อมด้วยคุณภาพ โดยในขณะเดียวกันทักษะที่จำเป็นในกระบวนการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ก็ได้มีการฝึกฝนถ่ายทอดให้กับแรงงาน เพื่อนำไปต่อยอดสนับสนุนให้เป็นพวกเขากลายเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Altoro J., “Staying in your lane? DoD could bank more on virtues of commercial manufacturing”, Equipping the Warfighter, available at: www.defensenews.com

2. Goure D., “To win future wars, U.S. must out-produce its adversaries”, Equipping the Warfighter, available at: www.defensenews.com
3. Justice N., “Innovation on the production line: A business case”, Equipping the Warfighter, available at: www.defensenews.com
4. Murgai P., “Adapting the Henry Ford model”, Equipping the Warfighter, available at: www.defensenews.com
5. “NIMR to supply 1,750 armoured vehicles to the UAE: Subsidiary of Emirates Defence Industries Co to deliver military hardware to UAE Armed Forces from 2018”, www.arabianbusiness.com
6. Centre for Defence Industry Capability (CDIC), ถ่ายทอดข้อมูลการบรรยายโดย พ.ท.สุพจน์ ไกรศักดิ์วัฒน์
7. “Defence Industry Policy Statement 2016”, Australian Government Department of Defence, available at: www.defence.gov.au
8. “Defence Innovation Redesigned: What the 2016 Defence White Paper means for Industry”, KPMG, available at: <https://home.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2016/03/defence-innovation-redesigned-au-defence-white-paper-2016.pdf>
9. “How much does an SME need to know about Defence Policy and the strategic environment?”, Defence Connect, available at: <https://www.defenceconnect.com.au/blog/2590-how-much-does-an-sme-need-to-know-about-defence-policy-and-the-strategic-environment>